

communem condicione

Ad omnes. Augustinus. Omnibus enim pari dilectione vita eterna opanda est. et si non omnibus eadem possunt exhiberi dilectionis officia que fratribus sunt maxime exhibenda. Ambro. Hiero. Quia faciores et propensiores in bono circa fratres esse debemus. quia sumus invicem membra. Si enim in cunctos liberalitatis frena laxantur. maxime in domesticos fidei. i. christianos qui habent cundem patrem. eiusdemque magistri appellatione censemur.

Omnibus ergo impedita est misericordia in quo preponendi sunt iusti. qui sunt ex fide

Aug. de doctrina christi. Omnis peccator in quantum peccator est. non est diligendus. Et omnis homo in quantum homo est diligendus est propter deum. deus vero propter seipsum. Et si deus propter se. omni homine amplius diligendus est. Amplius quisque enim debet diligere quam seipsum. Ita amplus alius homo diligendus est quam corpus nostrum. quia propter deum omnia ista diligenda sunt. et potest nobiscum alii homo deo perfici. quod non potest corpore. Omnes autem homines eaque diligendi sunt. Sed cum omnibus prodeesse non possis. his potissimum consulendum est. qui per locorum et temporum vel quarumlibet rerum oportunitatibus concilius tibi ingatur.

Cuidetis autem. Augustinus. Postquam ad moralia opera exhortatus est. reddit illud unde prius agebatur. Ne scilicet legales obseruantie teneantur. Hiero. Ne quis autem sub nomine eius fallat incertos cauet finem epistole in inusitate annotatione compleans. Ab hoc enim loco manu sua usque ad finem scripsit.

Mic cogunt. Ambrosius. Ni erant pseudo. qui sic christum predabant ut et legem seruandam docerent. Crucem predicabant; ut a fidelibus quiescunt habeant. legem; ut iudeis placeant.

Cuit crucis christi persecutonem. Hieronimus. Forte hoc ideo dicit. quia romani imperatores. Iulius cesar. et octavianus et augustus leges promulgauerunt ut iudei ubique essent proprio ritu vinerent et patribus ceremoniis deseruissent. Quicunque enim circuncisus erat. licet in christum crederet. quasi iudeus habebatur in gentibus. Qui vero incircensis se non esse iudeum preputio prefereret. persecutionibus tam gentilium quam iudeorum fiebat obnoxius. Haec igitur persecutiones qui galathas depravauerant. declinare cupientes. circuncisiones pro defensione discipulis persuadebant. Nam nec iudei persequi eos poterant. nec gentiles quos videbant et proselitos circuncidere. et ipsos legalia fernare.

Absit gloriariri nisi in cruce. Aug. Ideo crux in fronte creditur ubi est sedes verecundie figuratur. ut de nomine eius fides non erubescat. et magis dei gloriam quam hominum diligat. Signum veteris testamenti circumcisio in latenti carne. signum noui crux in libera fronte ibi enim occultatio hic reuelatio est. Illud sub velamine. hoc est in facie. Crucem autem ut in ea gloriemur dominus suo gestans humero pro virga regni nobis commendauit. Hoc ergo obprobrium et deformitatem christi non erubescamus

sed veneremur. Non est magnum in sapientia dei vel maiestate vel potestate gloriari. sed in cruce. unde impi insultat. et irridet philosophus.

Nisi mundus crucifixus est. Aug. Contigit plerisque ut homo mundum mente non teneat. Sed tamen mundus eum in suis occupationibus astringit. et mortuus est homo mundo. et mundus quasi vivus eum conspicit. dum alio intentum in suis actibus rapere contendit. sed necepsus mundum cupit. nec mundus eum. ut in duobus mortuis nenter non ut videt. quia igitur non est paulus mundi gloria quarebat. nec a mundi gloria ipse quarebat. Ideo et se mundo et mundum sibi crucifixum gloriatur.

Ambrosius. Nova vita. Id est regeneratio neque prepucium: sed nova creatura. Et quicunque hanc regulam

secuti fuerint: par super illos et

Ide est remissio peccatorum. et non iudeos. non carnalites. sed qui deo id est spiritualis.

Misericordia et super israhel dei.

Amodo. vel de cetero pro ut due dictores. id est de alio pietate fidem. id est de legalibus. ut utrum cogas scribere de eodem. mihi enim non est.

De cetero nemo mihi molestus sit.

facienda molestia.

Signa multie christi. que me comprobant eius esse.

Ego enim stigmata domini ihesu

Apro fidelibus quasi dicere. quod vos non attenditis. Quod non pseudo. non lex suu in corpore meo porto. Gratia

Domini nostri ihesu christi cum spiritu ratione. ut veritatem semper intelligatis. ut per hoc verbum hebreum vera esse que locutus est ostendit.

Ritu vestro fratres tamen.

Epistola ad galathas explicit.

Argumentum in Epistolam ad ephesios incipit.

Ephesii sunt a sicut. hi accepto verbo veritatis persistenterunt in fide. Nos collaudat apostolus scribens eis ab urbe roma de carcere. per tychicum diaconum.

appellat. quasi notat penarum de persecutionibus quas patiebatur. Et est sensus. ideo non debet mihi fieri molestia. quia ego habeo alios consilium et certamina que in persecutionibus quas patior mecum decertant.

Gratia domini. Conclusio epistole quasi subscriptio. qua et non nullis alijs epistolis utitur. Quasi ut predicta teneatis. Gratia. Non disficio non legis servitus. non rixa. non iurgium.

Ephesii sunt asiani. Hi per paulum non fundati sunt confirmati in fide. firmiter in ea permanenter. et bonis operibus. His scribit a ioma de carcere per tychicum confortatoriam epistolam. cuius ultimus non esset eos viturus. Sciens eos bonos non arguit de culpa. Sed ne relabantur timendum erat et quia nullus est adeo perfectus qui crescere non possit. horitur ad ultimi ora. et ne recedant pro suis tribulationibus teneantque suas ordinationes. perfectum ne perfectio erigat in tumorem. ostendit de quo statu ad quam dignitatem vocati sunt. dicens omnia eis vel apostolis ipsis vel toto humano generi beneficia per solam gratiam data. Est igitur intentio apostoli ephesi in bonis habitis confirmare. et ad ultimorum pronocare. nec non ad ultimatam gratiarum actionem.

Scindum sane q̄ hanc epistolam quā nos ad ephesios scriptam habemus heretici i marcioniste ad laodicenos attulunt.

Paulus apostolus. Mōre suo salutationem premit. Deinde

grās agit dō exponet p̄iū būano generi p̄stita. p̄iū aplis sp̄ecialit

idulta-deinde i ephe

s̄is ipsis. oñdens a q̄

i ad quid vocati sunt

deinde christi dignita

tem i plādem oñdit

postea ad patiāz i ca

ritatez eos initiat. vni

tatē fidei i ecclēsī cō

mēdās i dona gracie

enumerans tandem ad

certamē exhortans cō

tra principes tenebra

rum-militie christianang

armaturā desribit.

Sanctis. Per

fecis i nō soli eis b̄ z

Fidelibus: q̄ si nō

sancti. vel i fidei saut.

Sanctis. Exer

cito x̄tū. Et fide

libus fid̄ recta q̄z

ē i ch̄sto ih̄sū. Am

brosi. Recte illa duo

posuit. t̄c̄ p̄dest ac

credi bona vita si

des est i ch̄sto ih̄sū

Unc̄ vere sancti sunt

si fideles s̄t i ch̄sto.

Vel distingue in san

ctos i fideles. vt sc̄s

intelligas maiores i p

fectores-fideles min

perfected.

Benedictus.

Premilla salutare.

Incipit ab actōe gra

nū-innuens oia esse ex

deo.

Benedictus et

benedixit. Inum

qđē b̄ndicōis verbū

Si p̄o cōgnētia perso

ne var̄ dēt intelligi

B̄nd̄ ab hoīe deus.

cū laudib⁹ dignis ex

tollitur. H̄o ant a dō

cū d̄ ei ḡe s̄ue dona

imp̄tūt nō meritis il

lins b̄ mā sua.

Qui benedicit

enumerat būficia q̄

a dō p̄ ch̄stu toti būano generi sunt data. Duas dei p̄ordīnatōes rea

r̄ effec̄ q̄z alterā ē de p̄nti ad iusticiā. Alterā de futuro ad coronā. Nec

dicitur sic duc̄ quin vna sit dei p̄destinatio. q̄ est ip̄e d̄. b̄ q̄z de duob⁹ est

ipsa dei p̄ordīnatōe eterna. s. de iusticia i p̄nti. i de gloria in futuro. Deus

ān mūdi p̄stitutedēm. cū null⁹ q̄dquā meruerat. p̄ordinavit q̄ i tpe ḡe ali

q̄a p̄dītis separet. i instos i imaculatos faceret. P̄ordinavit etiā q̄ il

los instos ad etnā b̄titudinē p̄ducet. b̄z p̄ordinatōnā alteraz b̄ iplet q̄

instos facit. Alterā in futuro ad p̄lebit q̄ erit oīm perfectio. A qua p̄summa

tōe oīm incipit. v̄tēs p̄terito p̄ certitudine future rei. Qui b̄ndixit nos me

ris nostris maledictos. in futuro exaltebit. dādo immortalitatem.

Quatuor ponit. duas p̄destinatōes. i earum duos effectus.

Qui b̄ndixit. Effect⁹ sc̄d̄ p̄ordinatōis. q̄ adiplebitur in futuro. a q̄ in

cipit. q̄i lumen bonū cū ait. Qui benedixit.

Sicut elegit nos a. m. con. Aug. Ne q̄s ḡ put̄z aias cū dō eter

nas. i sic aliqd meruisse iuxta errorē illoꝝ. q̄ an hec visibilia dicūt q̄sdam

fuisse animas sc̄as. i ideo tunc fuisse electas.

Sicut elegit. Hic ponit primā p̄ordinatōem. q̄ est de p̄nti tan

gens effectus ei. Q. Benedic nos in futuro. qđ i si videtur ex meritis

ita tamen gratis erit sicut i p̄ma p̄ordinatōe gratuita ē. q̄ merita q̄ p̄ce

vunt futurā vitam ex gratia sunt i dei dona sunt. Coronat enim in nobis

deus dona sua. non que ex nobis sunt merita.

Elegit. vt essemus sancti. Aug. de p̄dest.

Q̄uo ei eligeret eos q̄

nōdū erāt nisi p̄desti

nādo. Elegit s̄ p̄desti

nās nos. Et sicut n̄ ele

git. eo q̄ tunc sancti es

sem̄. ideo nec id q̄

sancti futuri cēmus.

Sed poti⁹ elegit nos

ad hoc vt i tpe gratie

essem⁹ sancti per bona

oīga. Non ergo quia

futuri eramus elegit.

Sed vt cēmus sancti

3deo q̄p̄e furū era

mus. q̄ elegit ipse p̄g

destinās. vt tales per

gratia ei⁹ cēm⁹.

Sed pelagianus veritati re

sultans eit. Præcie

bat deus q̄ cēnt futu

ri sancti i unaculati p

liber⁹ volūtatis arb

trium. Et ideo eos in

sua p̄ficiā q̄les futuros

ē p̄ficiuit elegit. Ele

git inq̄ aīc̄ cēnt p̄g

destinans filios. q̄s fu

turos sanctos p̄ficiuit.

Hō feit. nec se factu

rū. b̄ iplos facturos cē

quidit. Quē cōfutat

bic apl̄s dices. vt es

sem̄ sancti ū.

Qui p̄desti

nauit. Polita p̄de

stinatione q̄ p̄tinet ad

iusticiā i lancitatem

vītē p̄ntis. ponit b̄

alia p̄tines ad vitam

eternā. cul⁹ effectū su

p̄a notavit.

In laudem clo

rie gratie sue. M.

gloria graz et eterna

adoptio.

In qua grati

cauit. Effect⁹ p̄me d

ordinatōis ad iusticiā

In dilecto filio

Ambro. Diligēs enī

deus p̄ vñigenitū su

um. etiā illis quos dili

git z quib⁹ vult filius divina largitur.

In quo habem⁹ re. i remiss. Ambro. Duplicem gratiam ostendit. q̄z redemit z peccata nostra non imputavit.

Que superabūdauit. Hactenus de his que toti humano generi

modo de his que singulariter apostolis dedit.

In disp̄latōe. Id est i plenitudine t̄pis. disp̄lati a deo. Id ē i

hoc p̄te ḡe. q̄ implere q̄ ceteris t̄pib⁹ p̄missa vel p̄figurata sunt. divina

p̄uidētē rōnabilitē dispensauit. Si enī penitus ignari essent hoīes non

p̄docti: nō recipierent ch̄stu. i nisi prius de naturali i doctrinali conuic

ti lege. sup̄bi paruipenderēt ch̄sti aduentum.

Instaure. Aug. Instaurantur aut̄ que i celis sūt. cuz id qđ inde

eccidit in angelis redditur ex hoīib⁹. Instaurantur aut̄ q̄ in terris. cum ip

si homines qui p̄destinati sunt i eternā vitam a corruptionis vetusta

renouantur.

Omnia que i celis. Id ē. angelos. Vel **I**nstaure. Id est.

sup̄lere. **Q**ue i celis. Id ē. numer angeloz diuinū implere.

Que i celis. Aug. i enche. Non pro angel mortuus ē ch̄stus. b̄

ideo pro angelis fit quidquid hoīum per eius mortem redimitur; quia cum

eis credit homo in gloriam propter iniurias quae inter homines et sanctos angelos et rurum angelicem damnum reparatur. Et utique nouerunt angeli sancti doctri a deo cuius veritatis terna contemplatio beati sunt. quanti numeri supplementum de genere humano integritas illius civitatis expectat.

Quae in terra.

Id est homines qui peccato depravati erant. **Vl.**

Quae in celis.

alias secundum quae sunt in celis.

Et que in terra.

Id est sancti qui ad hunc in terra et hoc in ipso. **Id est per Christum.**

In quo et nos sorte.

Ne apostoli in quod supabuit gratia videtur meruisse melius alii ostendit eos ita gratias vocatos non meritis sicut fuerunt et alii.

Sorte.

Sors de gratia. Quia non est homo electio sed voluntatis dei. vestrum tunica domini desuper texta que charitatem significat. sorte pronenit.

Omnia operatur.

Aug. Ambrosius. Enia vellet. ut simus ut nemo glorietur in hoce. **Vix est ei.** non vos me elegistis. sed et ego vos tecum laus autem glorie dei est. cum multi acquantur ad fidem sicut gloria medici cum multis curat.

In quo et vos.

modo venit ad ea quae dedit ephesiis.

Cum audissetis.

Cuz causa notabit et tempus.

Dropterea.

Enumeratis beneficis humano generi. vel a postulis vel ephesiis collatis. quod de eorum beneficis sentiat. aplaus subdit. scilicet gratias agit. et rogat superaddi. ne ille superbiat. et ultra teat.

Memoriam.

Aug. Cognitio pro iustitia punitur gratia

actio. Qui enim est orans

datus ut faciat. Illi est gratia actio reddenda cum fecerit. **Est memo.** **Tc.**

Cum deus.

Quasi ad impetrandum non obtendo merita. sed quod deus

et pater Christi tecum.

Cum deus domini nostri Ihesu Christi.

Distingue deus pater et deus Christi est et deum humanitatem. id est. quia Christus homo natus ex semina. Unde in psalmo dicit. De ventre matris meus deus meus es tu. Ostendens patrem esse deum suum. quia homo factus est. Homo enim de ventre matris natus est. et secundum hominem de virginem natus est deus. ut non solum pater illi esset. qui cum de seipso genuit. sed etiam deus esset. quem de ventre matris hominem creavit. Qualiter ergo est pater filio ex ventre suo. de ventre matris deus non de suo. Unde ipse ait. Ascendo ad patrem meum et patrem vestrum deum. et deum vestrum.

Oculos cordis vestri.

In imagine ergo sua cognoscere autorum eius. qui corporali sensu non attingitur. Ne ergo putetis corporo sensu deum attingi. sed oculis mentis ipsius. quidam.

In corpore ubi diversa membra

sunt. alibi audiis alibi vides. In corde autem tuo ubi diversa membra non inveniuntur. ibi audiis ubi vides ad hoc illuminet oculos.

Cum sciatis quae sit spes vostra. Hoc dicit ut propensiones sint. **Ambrosius.** quia cum plene scient qui fructus est credentium. propensiones fient circa excellendam religionem. **Vl.** ita ut spes proprie accipiatur. **Et est ut sciatis.** quae sit scilicet voluntas eius. i. quantum valet spes vite eternae ad quam vocat. **Et sciatis.** que sit adimplatio eius spei. **Vl.** ita ait. **Et quae sunt divitiae gloriarum.**

Et que dantur. Dic quid nomes spiritus intellecerit apud. **Spem.** enim accipit rem speratam.

Quae sit superemines. Quoddam enim incrementum glorie habebunt summum doctores. Ultra illud quod communiter omnes habebunt. **Habebunt enim omnes uniuersitatem glorie hereditatis eius.** in sanctis. **Vl.** et quod nos apostoli pre aliis habemus gloriam ut non stetit sed tendatis ad aliud maius quod habebimus. **Gloria.**

Citius. et que sit superemines magni. **Vt virtus dei danda nobis.** apostolos secundum de illa beatitudine secundum quod potenter operatus est in Christo.

Tudo virtutis eius in nos. qui credimus secundum operationem potestie virtutis eius quam operatus est.

Sancto: qui est arra hereditatis nostrae. ut ultra non dominetur nobis inimicus. sed remittat ut habeat. non ut perdatur.

In Christo. suscitans illum a mortuis. **Stabiliter.** **Vl.** et ostendens hominem Christum eterniter beatum. **In sede iudicaria et potestate iudicandi.** unde videlicet filius hominis sedentem a dextris virtutis dei. **Vt quia omnino iudicium dedit pater filio.**

Tuus. et constitutus ad dexteram dignitas ex loco.

In celestibus supra omnem principatum et potestatem. et virutem et dominationem et omnem non solus super hos quatuor sed super omnem nominabile vel quod in se sit. vel in futuro sciencie nomine quod non solum nomine

Natus in hoc sculo. sed etiam in futuro. **Vt non solus precessit omnibus dignitate sed et potestate quia et sub eo sunt.** **Vt quia per eum facta est plene vel sub humanitate.**

Et omnia subiecta sub pedibus eius. **Suscitans il-**

Libet tecum. Exempli atque sanctorum constituti resurrecte saluatoris. ut in ea agnoscatur fideles quod eis promissum est. Simili enim modo extollatur supra celos cuius Christus sicut ipse dicit. pater volo ut ubi ego sum. illuc et ministrum. **Quia et corpus Christi quod est ecclesia in ipsa dextera.** i. in ipsa beatitudine erit. **Quoniam enim corpus nostrum nondum ibi sit.** tamen spes nostra iam ibi est. **Et ideo dominus post resurrectionem iussit discipulis pescantibus.** ut in dexteram partem mitterent retra. **Qui etiam dicit se in indicio agnos ad dextram pedes ad sinistram esse positurum.**

Ad dexteram suam. Dextera est beatitudine eterna que sanctis datur. sinistra est miseria quae impensis nulla est forma corporis deo finit et cocluditur.

Super oem principatum. Hoc dicit propter incarnationem filii dei. ut etiam homo factus super omnes celos esse dicatur et super oem creaturam. habens nomen eius per naturam. non per adoptionem.

Sub pedibus. Per pedes plena subiectio notatur. quia omnia merito sunt ei subiecta. quia per eum facta. **Vt sub pedibus.** **Ambro.** **Vl.** est.

humanitate. que per pedes significatur. quod sicut pes est inferior pro corporis ita in christo inferior natura est humanitas etiam quam angeli adorant.

Cet ipsum. Postquam memorauit dignitatem christi. ad nos redit ostensus eius dignitatem. ad nos pertinere. Quasi ita exaltauit deus christus. Et hec exaltatio eius ad nos pertinet. quia ipse talis est caput et nos corpus ut ei particeps sumus.

Caput. Aug. Secundum deitatem quod oes ab ipso facti. Etiam si humanitate quod ei contigit ecclesia natura et gratia. Non de plenitude eius accepimus.

Plenitudo eius. Ms. Ambro. Quod adi plet pro eo. in ens oia in oibus h in futuro.

Cad. In ingressu ad confessionem electum genitum christo. adipletur. quod recedentes videntur evanescere eum.

Dia enim omnibus quod membra nihil ei confundunt. sed ipse oia membris quod exstare sunt quod sunt.

C. II. **E**t vos cunites mortui. Come morat hora ut in hominibus humilietur. et certum sit. quod si inimici suos data sunt. magis amicis dabantur. quod apostolus optat quod dicat. Caput est omnis ecclesia et viri. quod vos coniunctio est. et quod omnes qui credidimus habemus spiritus hereditatis. et vos scilicet credidistis. Deus autem coniunctio est vel ibus suscitavit et.

Principale. Scilicet id est beelzebub qui est papa malignorum spirituum. vel intristitue principale spiritum.

Prinzipale erroris dictum est aeris in quantum aeris in domum tur.

Aeris huius. Malignus aer inferius est demonus.

Spūs. Id est spiritum ponitur enim genitus singularis pro plurali.

In filios diffidentie. Quidam nisi opera sua mala et in primis maxime quod ipsam diffidentiam et infidelitatem qua sint inimici fidei pro quam scit eos posse mundari. Aug. Iniquam ergo obstinationem cum deo plenius facere non instigando et inspirando sed deserendo facit. ut illi. id est spūs maligni operentur in filios diffidentie. quod deus in se permittit.

Et eramus natura. Ac si dicat. Cum hec predicta fuerint in nobis non desperet gentilis quoniam par indecisus fiat.

Filiū ire. Aug. Cum ira dei nascuntur mortales. quia peccante adiactum pro natura inolevit. Tenebatur enim iusta damnatione genus huminum. et erant omnes natura filii ire. De qua ira dicit dominus. Qui non credit in filium non habet vitam. sed ira dei manet super eum. Non autem venit. sed manet. Cum hoc quippe ira omnis homo nascitur. Ipsa est illa ira cum qua omnes nati sunt cui nascendo huius. Ira de propagine iniquitatis de malis peccati. Aug. in libro retract. Natura hominis vere appetit deo. qualiter vicio ab initio primū condita est. Translato autem verbo vniuersit. ut naturā dicam. etiam quis nascit homo. Secundum quam locutionem dicitur hic. Erat natura filii ire. Aug.

In encherid. In hac ira cum essent homines tanto gravius et perniciosius quanto maiora vel plura insuper addiderat. necessarius erat mediator et reconciliator. qui banciram singularis sacrificij oblatione placaret.

Continuauit nos. Vel nos iudeos sicut et vos gentiles. Et huius misericordia vos gentes etis salvate. Et virosque resuscitauit.

Consedere fecit in celestib. Pro manu fideliiter iacto copiat factum. quod futurū esse non dubitat. Certe enim in celestibus christus iam sedet. nondum autem nos. Sed spe certa tenemus.

Superuenientia ab aliis. Aug.

In futuro enim seculo. ap-

parebit donum dei in remuneratio credentia quod oculi non vidit. nec auris audiret. Et hec sunt abundantes dimidit ut tantum detur quam in mea innestigare non possit.

Et hoc non ex vobis. et. Aug. Ne forte dicas. pmerui et ideo acceperim. Non putes te pmerendo accepisse. Hoc precessit merito tuum. non gratia ex merito sed merito ex gratia.

Nam si gratia ex merito emisi non gratis accepisti. Dia merita precepisti gratia. ut dona dei consequuntur merita mea.

Et ne quis aliter intellegat. ppter arrogates et suam inistiam constitutam volentes planus aperte subdedit. Ipsi enim ei.

Cne quis glorietur et. Aug. ad bonis. Non hoc ideo dicit. quod opera bona pia cogitatione facta frustratur. cum deo reddat cuique secundum operam eius. sitque gloria dei operanti bonorum. sed quia opera ex gratia. non ex opibus gratia. Bonum igit est hoc. ut de viribus arbitrii sui non presumat.

quia ille qui putauit sine eius adiutorio se posse custodiare quod dedit. profectus in longinquas et vinces prodige cuncta consumpsit. et miseria attritus. et in se reuerlus dixit. Surgam et ibo ad patrem meum. quoniam cogitationes bonum non haberet. nisi et ipsam illi in occulto per misericordissimum inspirasset.

Ipsi enim sumus. Nemo debet gloriari. quia nos creati in fide et in operibus sumus factura. id est opus eius. vel sumus facti per facturam. operationem. et ita nec de operibus per fidem gloriandum est. cum fides et omnia ex gratia.

Creati. Aug. Non ea creatione quia homines facti sumus. sed ea quia ille dicebat qui iam veterem homo erat. Cor mundum crea in me deo.

Creati et. Aug. Hoc est gratia. Que preparauit. sed est predestinatione. quod predestinatione est gratia preparatio. gratia est ipsa donatio. quod est et ipsius predestinationis effectus. quod predestinatione sine prescientia est non potest. Potest autem esse sine predestinatione prescientia. predestinatione quippe deus ea prescivit. quod fuerat ipse facturus. prescire antem potens est etiam quod ipse non facit. sicut quecumque peccata. Quia etsi sunt quaedam. quae ita peccata sunt ut sint etiam penitentia peccatorum. Unde dictum est. Tradidit eos deus in reprobum sensum et. Non ibi peccatum dei est. sed indicium. Predestinationis

ergo dei in bono ē. ei
q̄ effectus bon̄ ē. Il
le itaq̄ opatur boiem
bonū custodit. q̄icō
mutabilit̄ bon̄ ē. sp q̄
ab illo fieri et p̄fici de
bemus ei inh̄grētes

Dropter q̄.
Ut sciat omnia ē a
gratia dei. Cōtulerat
indeos et gētes. q̄ vtri
q̄ sub peccato. nunc
ostendit gentes fuisse i
digniores et improperi
a indorum perpessas
vt modo egales in
deis; magis sint obno
xij gratia dei.

Aliqñ vos gen
tes. In quibdā co
dicibus reperitur scri
ptum cē qui ibi vos q̄
gētes eratis et scđm b̄
suspensine legitur v̄
q̄ ibi. nunc autem in
christo ē. codez tamē
manente sensu.

Hospites. Ho
spes. quasi hosti pes.
eo q̄ cum suscipieba
tur in domum. pone
bat dominus dominus
et qui suscipiebat pe
dem super hostium. et
datis dextris iurabat
q̄ pacificus et ingre
sus.

Qui fecit vtra
q̄ vnum. Ipse enī
est lapis angularis in
quo duo populi tan
quam parietes de di
verso angulo venien
tes libimet q̄i in pacis
osculo copulantur

Parietē. Id est
obstaculum hinc ex le
ge. inde ex idolatria.
Ambrosius. Pacheria
est congeries lapidum
sine cemento. vt sit cir
ca ortos. Paries er
go maceriq̄. qui facile
destrueretur veniente
gratia. quez legem a
mouit. et corda gentiū
ab ydolatria conuer
tit. Nedit vero erat
vt neuter populus al
teri concordaret. Stā
te autem hoc pariete;
erant inimicic̄ tra et
inuidia inter eos que
absoluta sunt distractio
pariete.

Faciens pa
cem zc. Facit pacem
inter ipsos. vt ambos
conciliat deo patri.

In se. Non aliter q̄ per crucem. id est. mortem interficit inimicic̄ am
quez inter deum et homines. id est. peccata dimisit. Omnibus enim profecit
mors saluatoris.

Longe fuistis. Augustinus. Si affectu amas deum prope es. Si

q̄ id est. quia hec bona a deo habetis memores
et magis grati. Id est. q̄i hoc habetis. q̄ ut sci
atis omnia esse a gratia dei
ambulemus. Dropter quod me
ante conversionem; q̄ qua
les. geniti. veteres peccatores degentes.
mores. estote. q̄ aliqui vos i gen
tēs eratis in carne. qui dicebamis
immundicia. q̄ non vere ē
ni preputiu. ab ea que dicitur cir
nou in ip̄i. q̄ non a deo. q̄ Et
memores estote q̄ vos qui nunc tales.
cunciso in carne manufacta: qui
malo. q̄ promissione christi que fiebat inde
eratis in illo tempore sine christo
q̄ quibus non correabantur iudei
alienati a conuersatione israel.
Etsi leges et prophetas recepisti. q̄ eratis q̄ ad
iudicium. q̄ id est. legis mosi et prophetarum
facte si
et hospites testamentorum promis
tus abiae vt de eterna hereditate. q̄ di noucia.
sionis spem non habentes: et sine
eratis q̄ tam malo. q̄ in tpe gratie
deo in hoc mundo. Nunc autem
per
in christo ihesu vos qui aliquan
q̄ a deo et ab israel non loco. sed merito. q̄ q̄
tus eratis longe. tamen. q̄ deo et non carnalib
sed spiritualibus iudeis
do eratis. Longe: facti estis ppe
q̄ id est. per christum. sed non quoquo modo.
sed in sanguine christi. q̄ Inter nos uideos sc̄z
et gentes et deus.
in sanguine christi. Ipse em ē pax
q̄ veritas populum. q̄ in fide et morib⁹. q̄ q̄
per hoc uniuersitatem
nostra qui fecit vtraq̄ vnum: et
obstaculum quod erat inter hos duos populos
q̄ quia non stabili
medium parietez inaceriq̄ soluēs
assumpta vel immolata. q̄ exponit parietem
quantum ad partem iudeorum
inimicic̄ in carne sua. legem
quantum ad ea que mandabat. id est carnales
obligantes non quantum ad veritatem quam
presignabat. q̄ preceptis euangelii. que ex ratio
ne sunt
mandatorum decretis euacuans
pauis diuisos per legem coniungat in fide eius
vel psalm
vt duos condat in semetipso. in
Ambro. se solo. aliunde non est nouitas
vel um. vel u. vel ne. delictus inimicic̄
vno nouo homine faciens pacem
positos ecclie
vt reconciliat ambos in uno cor
q̄ per hoc conciliat deo q̄ pro peccato se obtu
lit et per euangelium illuminavit.
poze deo: per crucem interficiens
per assumptam humanitatem apparsens
inimicic̄ in semetipso. Et veni
q̄ Etsi non in sua persona. sed in apostolis
ad deum fuerit per se
genibus
ens. euangelizauit pacem vobis
a deo. q̄ Quia idolare et sine lege. q̄ Et ideo
magis grati. q̄ iudeis qui vnum deum colebant
qui longe fuistis. et pacem his q̄
q̄ pace fecit. effectus indicat. quia ambo ha
bemus facultatem accedendi.
prope. quoniam per ipsum habe

q̄ hoc per
eundem spiritum qui per christum omnibus dat
mus accessum ambo in uno spiri
tus. q̄t quia gentes habent accessus. ergo iam a te
pote fidei.
tu ad patrem. Ergo iam non estis
indigniores. q̄ extranei a deo. q̄ contra
hospites et adueniē: sed estis cives
contra paduanast. q̄ innipi
de bono in melius prouecti.
sanctorum. et domestici dei super
christum vel doctrinam. id est super vetus et
nouum testamentum. quia quod apostoli predica
erunt prophete predicerunt. unde fundamenta
eius in montibus sanctis.
edificati super i fundatum a
existente
postolorum et prophetarum ipso
quia consumat. Quia duos coniungit. q̄q
sumus sustinet
summo i angulari lapide christo
per quem. q̄ de gentib⁹ iudeis
ihesu: in quo omnis edificatio co
tē. q̄ in fide. q̄ per augmentum usq̄quo sit tem
plum dei. q̄ remotione viciorum
structa. crescit in templum sanctū
operatione domini. q̄ ephesii. ut alii. q̄ ad si
multitudinem aliorum edificamini
in domino. In quo et vos coedi
vel habitaculum.
ficiamini in i tabernaculum dei in
spiritu sancto.

C. III.

Huius rei gra
tia. Qui tentus sum modo rome
tia ego paulus vincius
pro christo ihesu. q̄ Quia gentibus predicau
verbum salutis.
ihesu christi pro vobis gentibus
pro robis dico. ut iecus me esse apostolum ve
lillum. quod nemo ignorat. et cum pro apostolatu
vincius. tunc maxime pro vobis
si tamen audistis dispensationem
gratia dei que data est mihi in vo
q̄ data est mihi dispensatio in vos. quia multi
inuitatum est diuinum occultum. q̄ Id est. no
bis. q̄ quoniam secđm reuelationez
a deo occultum dei.
notum factum est mihi sacramen
tum. q̄ ipse pax nostra. q̄ in breuite.
tum. q̄ sicut supra scripti in breui
q̄ Etsi breuer temen aperte faciēt.
prout potestis legentes intellige
quid icilicet. q̄ habitam. q̄ in hoc occulto a
gnoscendo
re prudentiam meam. q̄ in ministe
rī misterium. q̄ gentes saluande per christum
preteritus. q̄ quibuslibet
rio christi. quod alijs generationi
ita plene sicut nunc
bus non est agnatum filiis homi
t̄. q̄ plene. q̄ cum impletu videtur.
num. q̄ sicuti. nunc reuelatum est

eos scire. quia dei indicio a christo missus est predicare gentibus mysterium
gratia dei.
Sicut supra scripti in breui. q̄ ipse pax nostra. Ibi nang
mysteriorum sibi reuelato. q̄ summa pro modico sermone perstrinxit. No
ta totū q̄d nouerat p̄ferens. q̄ ostendens ex modico.

odisti longe es.
Non estis ho
spites. Id est. indi
gniores in fide. sicut
olim recepti in lege.
Et adueniē. Id est.
extranei a deo. Sed
cives. Id est. eiusdē
tūris et dignitatis i do
mo dei. **S**ancto
rum. Non carnalis
israel. **E**t domesti
ci. Id est. familiares
Dei. Quibus arca
na reuelat.

Lives et dome
stici. Augustinus. Du
as ciuitates faciunt
duo amores. biensi
le facit amor dei. Ba
bilonium amor seculi
Interroget se quisq
quid amet. et inueniet
nde sit ciuitas.

In ipso. Aug.
Ne apostoli vel pro
phetet in quibus fun
data est ciuitas se tene
rent in se. in christo to
tum inicitur primo
fundamento. quod su
damenntum in summo
est. non in imo. et in
corporali fabrica.
Crescit. Rem
tam perfectus qui no
possit crescere.

C. III.

Huius rei gra
tia. Ostelo. q̄ per chri
stum facta est pax et re
conciliatio. hic ponit
per que ipsi codifica
ti. quia deus reuelauit
salutem ad gentes per
tinere et misit eis predi
care. et facit pati pro
eis. et magis sint deo
grati. ab ultimo autē
incipit dicens.

Huius rei gratia.
Id est. pro hac re gra
ta mihi. vt vos coedi
ficiamini. vt pro gratia
dei implenda in hac
re.

Si tamen qu
distis. Id est. intelle
xitis gratiam. id est. a
postolatum dispensa
tu. a deo. qui scit qua
re me ad hoc officium
elegit. vel apostolatum
per quem diversis di
uersa pensamus. Am
bro. Per hoc vult
nos accueire aliquid a
tempore. Dicit beatus hi
stipendium non intellexisse. q̄
predicatio per gentes dilat
eretur. Quis est iste qui venit v
erba. Quia prius ecclesia fu
regredi et vi simus equalis
et greci multipariora no
tula immensus est. chrysostomus
ad angelis landatur in celo.

Ad Ephesios

C III

E prophetis. Prophetæ quidem priores p̄scerūt olim hoc de genibus q̄ vocande cēnt et future participes doni dei. sed hoc latuit q̄ sine lege salus eis per fidem. s. christi.

Per euā faciūm mi. Ambro. Per predicationem suam cognitū et donum dei. quod deus dat gentibus iuxta operationem virtutis sue. q̄ suscitauit christum. in quo omnes salvi sine opere legis.

Minister. Non enī est meum. et ita nulle m̄ gratiā reddendē b̄ deo.

Inuestigabi-
les. Per suam natu-
ram. sed per gratiam et
reuelationem sancti spi-
riti innestigabiles sūt
fidelibns.

Absconditi in
dō. Aug. In mun-
do absconditi sūt cau-
se rationales omnium
rerum que naturaliter
sunt sicut leni abscon-
ditus sūt in lumbis a
brae quando decima-
tus est. In deo cause
eop. que per gratiam
sunt sine eoz. q̄ ad h̄
significanda mirabilē
non naturaliter sunt.
que ministratibus an-
geli s̄a sūt. Vñ sic di-
cit. absconditi in deo.
et innotesceret princi-
pibus. Non indiget
deus nuncij ut inferi-
ora hec ab eis discat q̄
stabiliter nouit omnia.
Habet autē nuncios
propter nos et propter
ipos. quia eis bonum
est deo assistere. ut cu-
te inferioribus consu-
lant et iussi eis obe-
diant. Non latuit eos
mysteriū regni celoꝝ
quod oportuno tempo-
re reuelatum est pro sa-
lute nostra quo libera-
ti eis coniungimur. Il-
lis ergo innotuit a se
celis. quia omnis crea-
tura non ante secula.
sed a seculis. cum qui-
bus epiꝝ filius ante
seculis. Vñ in persona sa-
pientie a secula fida-
nit me.

In deo. Habet
enī deus in se ipso absconditas quorundam factorum causas. quas re b̄
conditus non inseruit. easq; implet. non illo opere prouidet. q̄o naturas
substituit ut sint. Sed eo quo illas administrat ut voluerit. quas ut vo-
luit condidit. Ibi est et gratia per quam salvi sunt peccatores. Non enim
per naturam vicio depravatam. b̄ per dei gratiam homo restauratur.

Ultinotescat. Datum est mibi enāglizare et illuminare. Vide te
quantum est hoc. quia per hoc accreuit aliquid angelis qui multa secreta i-
bis didicerunt.

Principatibus et po. Dicit beatus hieronimus dignitates me-
moratas mysteriū ad purum non intellexisse donec completa est passio
christi. et apostolorum predicatione per gentes dilatata. Unde in esaiā ange-
li admirantes dixerunt. Quis est iste qui venit de edom. Et in psalmo.
Quis est iste rex glorie.

In celestibꝝ. Quia ibi primitus ecclesia fuit. quo post resurrectionē
ista ecclesia congreganda est ut simus euales angelis dei.

Multiformis. In greco multipharia. non solum varia. sed multa
varietate distincta. Quia immensus est christus. sed concipitur. vagit in-
fans in p̄sepio. sed ab angelis laudatur in celo. Herodes persequitur. sed

magi adorant. Ignorant pharisei. sed stella demonstrat. baptizatur a ser-
uo. sed vox tonantis patris auditur. Timet pati. sed sponte ad passionem
venit. Vult transfiguri calicem. sed petrum qui calicem timebat accusat.

Sedm prefinitōez ē. Que enim in sui natura simplex est. sedum
ea q̄ aguntur in sc̄ulo. que deus prefinit. i. preordinavit est multifor-
mis cum variatur multiformiter. Et ne videatur sibi contradicere in predi-
ctis sententijs sacre paginae doctores. ita potest determinari qđ dictum est

ut illis qui maioris di-
gnitatis s̄at. et per quo
rum ministerium illa
nunciata sunt cognita
fuerunt ex parte r̄pu-
ta familiaribus et nun-
cij illis. Sic qui mino-
ris dignitatis sunt in
cognita essent.

Huius rei gra-
tia. Nos peto. et deo
supplico ut grā coope-
retur vobis. Et hoc ē
qd addit. Iun⁹ r. g.

In quo habemus fiduciam et ac-
cēdam. vel fecit id est. cōplenit
in christo ihesu domino nostro.

Et quia per christum impletus deus pater s̄ r̄po
et s̄ contra tribulatiōes. vel future hereditatis cer-
titudinem.

In quo habemus fiduciam et ac-

cessum. in confidentia per fidem
s̄ id est. quia habetis accessum et alia bona que
supra dicta sunt. s̄ a fide et
eius. Propter quod peto ne de-
bono opere s̄ proprias tribulationes meas.

que sunt.

ficiatis in tribulationibus meis
s̄ probandis. s̄ si statis in eis et non deficiatis
pro vobis. que est gloria vestra.

s̄ Et s̄ ne sez deficiatis a fide. s̄ būlto. s̄ sensu

mentis. vel exteriora corporis genua.

Huius rei gratia flecto genua mea

s̄ vt merito eius obtineamus
ad patrem domini nostri ihesu chri-

s̄ ex cuius dispensatione sunt nobis patres.

et in celis angelii nobis prouidentes. in terra plati-

s̄ deo patre

sti. Ex quo omnis paternitas in ce-

s̄ ad patres flecto
genua mea.

lis et in terra nominatur: ut det vo-

s̄ copiam s̄ maiestatis sue s̄ cō-

bis sedm diuitias gloriæ sue vir-

stantiam qua sitis corroborati in interiori homine

qui ab homibꝝ non potest attungi. et hoc per spi-

ritum sanctum s̄ Inde erit non deficere

tutem corroborari per spūm eius

s̄ et prius det

in interiori homine habitare per

s̄ sunt enim aliquando fortes heretici in quibus

christus non habitat s̄ unde securi de auxilio

fides christi in cordibus vestris

s̄ ordo et in charitate s̄ a similitudine arborum.

s̄ a similitudine domus. quia in eis spiritus

sanctus habitat

in charitate radicati et fundati.

s̄ perfecte intelligere s̄ sicut

vt possitis comprehendere cu om-

ōes sancti s̄ quanta esse debet s̄ charitatis.

nibus sanctis: que sit latitudo et

spiritus sanctus. per quem iusti adoptantur in filios. Homo autē de pater

vel natura. vel autoritate exempli. vel rōne beneficij.

Per fidem christi in cord. Aug. Fides tua de christo. christus

est in corde tuo.

In charitate radici. Oro etiā ut radicati. i. firmiter plantati. a simi-

litu. arbo. que quanto plus terre figitur. tanto plus crescit. et rōverius fru-

ctus reddit.

Cum oībus sanctis. Aug. Hęc est cōmunio celestis rei. p. hi non

sua querunt. sed que christi sunt. i. cōmoda priuata non sectantur. s̄ in com-

munione vbi salus omnium ē p̄sumunt.

Vel. Que sit latitudo. Charitatis. que v̄sq; ad inimicos extendi

debet. et cum bilinearitate bene operari. quia qui tristis dat. perdit quod dat.

Opus ergo est latitudine charitatis ne pereat quidquid boni facis.

Sed quia abundante iniquitate refrigerat charitas multorum. opus est longi-

tudine. Unde subdit. Et que longitudo. Charitatis. Hęc est perseve-

randi longanimitas. vbi quodammodo perseveratur. Unde. Qui per-

severauerit v̄sq; in finem. hic saluus erit. Et que sublimitas. Charita-

tis. Hęc est q̄ sursum cor dirigatur. ut deus in p̄gium expectetur. Nam

si bene operaris etiam vscz ad inimicos. Et hilariter tribuis habes latitudinem. **E**cclis in his vscz in finem persecueras habes longitudinem. Sed si omnia hec non propter mercedem supernam facis. altitudinem non habes et ita iam nec latitudo nec longitudine. Nam habere altitudinem est cogitare deum. amare deum. et gratis amare ipsum adiutorem. ipsum coronatorem. postremo ipsum premium deputare. non aliud ab ipso qz ipsum exceptare. Si amas. gratis ama. si vere amas. ipse sit merces quem amas. Et quid profundum.

Charitatis. Id est possum intelligere occultum dei iudicium. quare isti dat. non illi. de profundo enim iudiciorum dei que sentari et contemplari nequimus procedit omne quod possimus. Quod possum video unde possum non video. nisi quia non esse a deo. Quare autem illi et non illi det. multum est a me abyssus est et profundus. Nunc ergo ipsa charitas in bonis operibus exercetur ad subueniendum alijs. et vscz ad inimicos porrigitur. et hec latitudo est. Nunc ganimitate adusa tollerat. et in eo quod veraciter tenuit perluerat. et hec longitudine est. Hoc autem totum propter adipiscendam patriam eternam facit. que illi promittitur in excelso et hec altitudo est. Ex istis vero ex occulto illa charitas. et hec est profundum.

Que sit latitudo. **A**ugustinus. In operibus charitatis que extenuit vscz ad inimicos diligendos sicut christus. qui orant pro inimicis. quod ostensus in cruce sua fuit. que in latum tensa est a dextera in sinistra rbi manus fixe per quas opera signatur que in hilaritate decet esse. **E**t que longitudine. **C**haritatis. et scilicet vscz ad finem duret. unde cum dilexisset Iouis in finem dilexit eos. Quod signatum est per longitudinem crucis a sursum vscz deorsum. **E**t que sit sublimitas. Id est. quo tendat charitas. scilicet ad eternam beatitudinem. que notatur per partem crucis supra positam. **E**t quid sit profundum. **C**haritatis. Quod totum portat ut pars crucis in terra fixa in abdito que non videtur. id est. misericordia dei que occulto dei iudicio pronenit. per quam charitas in nobis est. longa. lata et alta. Vel profundum charitatis sunt ecclesiastica sacramenta. que sunt profunda et inuestigabilia. et sunt fundamentum charitatis sine quibz non valet.

Que sit latitudo. Quod sit mysterium crucis. **A**ugustinus. Scinduz quod in his verbis figura et mysterium crucis ostenditur. Qui enim quia voluit mortuus est. et quomodo voluit mortuus est. Non frustra ergo mortis tale genus elegit. in quo latitudinis huius et longitudinis et altitudinis magna. gister tibi existaret. qui dixerat. Colle crucem tuam et sequere me. Collitur crux. cuius spiritu facta carnis mortificantur. Quamdiu ergo evanescatur corpus peccati. quod exterior homo corrumperit. et interior renonatur de die in diem. tempus est crucis. In cuius ergo potestate erat mori vel non mori et sic vel non sic mori. non frustra crucem elegit. ubi te huic mundo cruciferet. Nam latitudo in cruce est transuersum lignum rbi signatur manus quod ad bona opera pertinet. quia ibi manus extenduntur. Longitudo est ab ea parte ligni. que ab ipso transuerso ad terraz tendit. et ab ipso vscz ad terram conspicua est. ibi corpus crucifigitur et quodammodo stat. que statio persecuerantiam significat. Altitudo autem in illo ligno est. quod ab eodem transuerso sursum caput Ihsus eminet. per quod signatur supernorum expectatio. Profundum vero est in ea parte ligni que non appareat. que fixa terre occultatur. Unde totum illud surgit. Quod profunditatem significat gratuite gratis. in quod multo et ingenia. et teratur id vestigare conatia.

rbi stando persecuteratur. Et de premiuu. Et hoc cultum iudicium. quare illi dat illi non longitudo et sublimitas et profundus. **S**ed possum ex parte ut imitemini. que superemis sit et plene sciri non potest. vel charitas scientie supereminerit alii charitati. quanto melius intelligitur. tanto plus diligetur. **S**ic etiam supereminentem. **T**u quo vos dilexit et que vestram supererat scientie et charitatem christi. ut immo per has scientias. **S**ic cunctu et hinc virtutum post beatitudinam pleamini in omnem plenitudinem. **P**leamini in omnem plenitudinem. **S**ic ego hoc vobis obo. ei autem sit gloria dei. **E**t autem qui potens est omnino completere in nobis. **S**ic quia plus intelligimus quod petamus aut intelligimus secundum virum. **S**ic potest hoc in vobis sicut iam fecit in nobis a postris. **T**u et ipsi. id est. soli non homini qui nihil ex se tuteque que operatur in nobis. **I**n ipsi pro his que fecit in ecclesia et in christo. gloria in ecclesia et in christo ihesu. **S**ic omnia secula continentis su in omnes generationes et seculi seculorum amen.

C. III.

Ambro. Ut possitis comprehen. Que sit latitudo. Id est. immensum et inestimabilem cognoscere deum. omnia excedentem maiestate virtutis sue. **S**um autem hoc dicit signat quod sicut in sphera rbi hec omnia equalia. que sit immensitas dei. omnia excedens et impletus non in eis clausa sed omnia intra se continens post immensitatem patris. **V**ult etiam eos scire charitatem christi esse super scientias hominum. quod deus homo. quod iustus per ipsum moritur. **U**lt impleamini. quod tunc nihil deest christiano. cum patres et filium sic cognoscit. **A**lliter non est integra professio deitatis.

O Profundum. **V**oluntas dei. cum causa non inuestigantur. **V**inde. o. alt. d. s. z. s. **D** Altitudo enim nomine est excuso et profundo. **S**ed cum in excuso et sublimitatis eminentia commendatur. **C**um autem profundum. difficultas inuestigatibus et cognitio nis.

Con omnem plenitudinem. **N**on ut sint plenus deus. sicut quando errates voluerunt. **S**ed ut perfecte sint pleni deo. **V**el Potens est omnia facere. **S**ecundum virtutem que opatur in qua sunt gloriamque numero pateretur vel intelligeretur ut deus homo per homines moreretur. et huiusmodi alia.

Subsecro itaqz. **L**um omni hu manitate et mansuetudine. cum passus erit. **S**i a fratre oritur molestia. vel alter alterius onera portare

Tientia et supportantes inuicem in non sicut. vel pro terreno aliquo. **S**ic studiosi cauti ostentent. **S**i in sacrosanctum. **T**u quod vnu et charitatem. **S**oliciti seruare vnu corpus sicut opere spiritus sancti. vel unitatem ecclesiasticam quam facit spiritus sanctus. **T**u degentes quia pax ista est nutrimentum spiritualis unitatis.

Tatem spiritus in vnuculo pacis.

Sub ministracione et subueniendo proximo.

Vnum corpus et vnu spiritus:

Sic esse debet. sicut ad idem vocari. **T**u ad unam rem speratam. que est effectus vocationis

Sic vocati estis in una spe vocationis

omnes coeteri. post per singulos ordines.

Sed in charitate. **A**ugustinus ad eudoxium. Ipsa est enim actio recti intentionis. que oculos temper habet ad deum. Talis actio nec frangitur negotio nec turbulentia est. nec marcida. nec audax. nec fugax. nec pr. ceps. nec iaceps.

Con vinculo pacis. Id est. pacem seruantes. **H**ec autem pacem est. si bona nostra inuicem diligamus. si peccata que sine danno tritici. aut cum spe salutis corrigendorum eradicari non possunt. vscz ad messem ultimam toleramus.

Vnum corpus. **D**ebetis seruare unitatem. ita quod sicut vnu corpus subueniendo proximo. et vnu spiritus cum deo idem volendo. vel vnu spiritus cum fratribus. cum quibus idem velle et idem nolle debetis vel ita debetis seruare unitatem spiritus. quia vnu corpus debetis esse multorum adunatione membrorum. et potestis. quia vnu spiritus habitat in vobis.

Vnum corpus. **A**ugustinus. Propter societatem quam spiritus sanctus facit non sine patre et filio. Ecclesia vnu accepit hoc donum. ut in spiritus sancto fiat remissio peccato. et quod remissio est. tripartitum faciat. proprie tam ad spiritum sanctum intelligitur pertinere. **I**pse est enim spiritus adoptionis filiorum. **I**pse est patris et filii amor. et connexio. ad ipsum ergo pertinet societas. quia efficiuntur vnu corpus vnici filii dei. **S**icut enim vnu corpus hominis multis constat membris. et vegetat omnia membra vna anima faciens in oculo ut videat. in aure ut audiat. et sic in ceteris. **I**ta spiritus sanctus membra corporis christi quod est ecclesia continet et vegetat. Et sicut humani corporis membrum precium formam quidem quia cognoscitur retinet. sed nequaquam sequitur. quo preter unitatem vivat. **S**ic qui cuncti a predicatione pacis unitate divisi sunt. sacramentum quidem tantum formam retinet. sed spiritu preter unitatem non vivit. **F**ustra ergo foris de forma gloriantur. nisi intus spiritu vegetetur. **M**aior in quos primum venit linguis omnium sunt locuti. quia per linguas consociatio fit humani generis. et sic in omnibus gentibus futura membrorum christi societas figuratur. **I**lle habet spiritum. qui in unitate ecclesie constitutus. qui loquitur linguis omnium.

Vnus dominus. Debetis seruare unitatem: quia nobis est unus dominus: non tres: pro quorum diversis voluntatibus vos oporteat discordare. Et idem iubemini credere: et eodem modo operari. Et vobis est unus deus creator omnium: et pater procurando: et ideo nemo potest se alteri preferre. Qui deus est super omnes: id est: precellit omnibus creaturis eius dignitas vos inuitet. Et per omnia diffusus: quia ubique: et ideo timet deus: cum nusque possit evitari. Et in omnibus nobis per gratiam: qui unitatem seruamus. Et sic non singulariter de una persona: sed communiter de omnibus: id est de trinitate hoc accipitur.

Una fides. Non numero sed generi: quod simili in omnibus.

Alia sunt ea que creditur: aliud fides quod creditur. Illa quippe sunt in rebus que vel esse vel fuisse vel futura esse creduntur. Hec autem in animo credentes est et tantum conspiqua cuius est.

Dropter quod dicit. Ad probandum quod christus homo dat unius donum: dic spiritus sanctus in psalmo: vere christus secundum humanitatem dat: nam prophetas dicit: quod ascendas dedit: et ascendere dicit respectu descendens: dedit. Et constat quod secundum humanitatem christus descendit: ergo finitatem dedit. nec descendit nec ascendet. Sed secundum animam ad inferos descendit. Secundum corpus et animam ad celos ascendet. Vel ita ascendens quod est secundum humanitatem de dicit. Sed quid est quod humanitas ascendet: id est quod plus alii minus dedit. Dominibus ad mensuram dat: ipse non ad mensuram accepit.

Captiuam durit captiuitatem. Id est: eos quos dyabolus captiuaverat a paradiiso: et propriis mundi et inferni fecerat. Iterum captiuos fecit christus dum ad celum reducuntur.

Augustinus. Dedit dona hominibus. Apostolica auctoritate loquitur. In psalmo ita legitur. Accepisti dona in hominibus. Sic enim plures codices habent et maxime greci et ex hebreo sic interpretatum habemus. Dona autem dicit apostolus sicut propheta: non donum. Sed cum propheta dixerit. Accepisti in hominibus: paulus apostolica autoritate maluit dicere dedit dona hominibus. Ut et utrumque verbo uno prophetico: altero apostolico quia in utroque est diuini sermonis auctoritas lessius plenissimum redderetur. Utrumque enim verum est: et quia dedit hominibus: et quia accepit in hominibus. Dedit hominibus tanquam caput membris suis. Accepit in hominibus

idem ipse utique in membris suis. Ipse ergo christus et dedit de celo et accipit in terra. Dedit: quia deus cum patre: sed in quod dat accepit propheca dicit accepit: quia ipse cum suis est in ecclesia in qua accipit: hoc est in hominibus accipere. Donum est spiritus. Sed pluraliter dona: quia per spiritum quibusque propria: non singulis omnia: ut una anima omnibus in membris agit opera.

Prophetas. Ambrosius. In novo testamento prophetae dicuntur explanatores scripturarum interpretes fratres agabites.

Quodam autem prophetas: alii ut vii: diacones sub apostolis: ut marcus lucas.

Oros vero evangelistas: alios autem ut episcopos qui eterno et exemplo docere dant: et ideo comitum pastores et doctores: pastor enim non est nisi habeat doctrinam: qua gregem pastoraliter.

Pastores et doctores in consummationem sanctorum. in opus ministerij. vel in

Eccliesie ad edificationem corporis

Tam diu durabit haec prelatio: donec ut non

Christi: donec occurramus omnes

in unitatem fidei: et agnitionis filij

Tam non sexu: sed perfectione virtutis. hic enim

Parvuli sumus viribus corporis et animi

Dei in virum perfectum. in mensu

ram etatis plenitudinis christi.

Sed usque ad illud hos ministros dedit: ut iam sicut

Ostium non sumus. sed dicit dico hos prelatos

Tam non sumus tribulantes nostra debilitate.

Vt iam non sumus parvuli fluctui

Tam non circuferamur alio rigore: sed doctrina praevaricata est quasi ventus repestatris

Anteriorum: et circumferamur omni vento

Tam facte: et pro qua cecati sunt

Cto doctrine in inequitia hominum

Sed facte: et pro homines malicios in se: et ad sum

Deceptionem astutos. sed ut sub pretextu

Veritatis magis decipias trahens ad errorum

In astutia ad circumventionem erit

Tam non sumus tales: sed facientes bona secundum doctrinam

Facrorum. et cleritatem autem facientes

Tam non sicut: vel ex timore: et assertione fidei:

Sed per membrum: et illo eo operante qui est caput

Nobis prouidens: et christus regere potens.

Testes in charitate: crescamus in illo

Evangelistas. Qui et dyaconi: quia eti non sacerdotes: tamen euangelizare posse.

Onus opus ministerij.

Dicitur. Hos oes de-

Dicit in opus ministerij.

Vt quisque plene possit facere opus ministrati

Onus sibi credite.

Si enim

Venus haberet omnia.

Non perfecte agere sin-

Gula: et hoc Ad con-

Summationem. i.

Vt eos consummarumque iam sancti. et In edi-

Ficatione. Id est: ut

Eos edificant in corpore christi: quod adhuc sunt alieni.

Donec. Id est: in die iudicij. Omnes

Qui sumus in una non

Discrepanti fidei: et in

Vna et non differenti agnitione filij dei. vel

In virtutibus quibus agnoscit filii dei in nobis vel quibus agnoscit eum in futuro. Occurramus nobis invenimus de diversis mundi partibus: vel ipsi christus: qui desiderio curreret ad gaudium.

En virum. Ut

Vnumquis sit vir per-

Fectus: et habens ean-

De statim que est men-

Msura et meta gratis vel

Atra qua non accrescit

Aliquid naturaliter ho-

Mini: in qua etate christus habuit plenitudinem anno et corporis: in qua de hunc mundo transiit. Omnes enim in eadem resurgent: in qua christus mortuus est et resurrexit: et cumq; etatis mortui fuerint. Vel in virum perfectum: ut quod caput et membra omnes sumus unus perfectus vir: cui nihil desit: et nichil per addendum sit. Perfectus vir: quia erit mensura et meta etatis. Meta et post nihil addatur numero vel viribus. Mensura: quia erit plenus christus: et habens: qui modo per singulos crescat: et omnes in eo immortales et beati cum eo: et tunc non erit necessaria prelatio.

Con mensuram etatis. Augustinus. Non ait mensuram corporis: vel stature: quia unusquisque recipiet suam mensuram: quam vel habuit in inventu: etiam si senex obiit: vel fuerat habiturus: si ante est defunctus. Etas vero erit illa ad quam pervenit christus: id est: inuenit et circa. xxx. annos. Non est autem fas dicere quod in resurrectione accedit corpori magnitudo quam non habuit: nec maioria corpora redigenda sunt ad medius minimi corporis. Periret enim multum de eis: cum nec capillus periretur sit. Nihil enim detractum quolibet modo de corpore humano periretur est. Ita enim modificabitur illa in unoquoque materie: ut aliquid ex eo non pereat. Et quod alicui defuerit. Ille supplet quod de nibilo fecit quod voluit. Et si quid in parte aliqua enomiter abundantur: per totum spargetur,

Indecorum quipenib[il] ibi erit. Sed quidquid futurum est hoc decebit. Resurgent igitur corpora mortuorum sine vila deformitate. Nec illa terrena materies que discende anima fit cadaver. ita resurrectione reparabitur ut ea que dilabatur quis ad corpus redeant unde dilapsa sunt ad easde quod corporis partes ibi fuerint redire necesse est alioquin capillis et vnguis immoderata et indecens magnitudo redderetur.

Christus. **V**ictus dicit. Et in veteri testamēto reges vngabantur.

Hoc igitur dico. Admonit[us] ut caueant a consuetudine antiqua gentilitatis. **N**on deus tot auxilia ad custodiam dedit iustitiam. et quia crederet potestis. et ei occurreretis ergo dico. non obsecro. ut prius.

Obscuratū. Non paruz. et idominus mirum. quod de vobis qui estis illuminati. et spem habetis vite.

Avita dei. **A**ng. H[ab]eunt sunt vite. Una corporis. Altera aie. Et sicut vita corporis est aia sic aie vita est deus. Et quo si aia deserat mortalitatem corporis. sic aia morietur si deserat deus. Aia recedens a luce iusticie quantum agerit quod inueniat contra iusticiam. tanto plus repellit a lumine veritatis et in tenebris demergitur.

Desperantes. Videlicet quod ex greco trahit. et de peccato non dolentes.

Sicut veritas est in christo ihesu. Hoc iο dicit. quod sunt quod in ecclia quod sub nomine christi non sequuntur vita te quia Christus docuit.

Deponite. Non inbet ut corpora deponatur. sed ut vita in melius mutetur. Amb. H[ab]o enim interior si vicia p[re]stina se queritur. vel dicitur. Si autem in nonitate vite abundat. alienus a scelari errore non dicitur. Et igitur corripitur quod veteras cit. Ideo ait. Deponite vos. et veteritate. quia hoc interior sit vetus et corruptitur.

Veterem hominem. Non nulli putant quod veterum hoc corporis sit. et nouus aia.

Sp[iritu] mentis. **A**ng. detri. Non ibi duas res intelligi voluit. quod alius sit nescius. alius spiritus mentis. Sed quod mentis est. Simile dictum est. In expoliatio[n]e corporis carnis. et carnis quod corpus est.

Sp[iritu] mentis. **A**ng. sup gen. Non vel ratione vel intelligentia imago dei est. quod

in omni spiritueli dono per omnia qui est caput christus

ben[em] in illo. quia per illum et ecclesiam per fidem.

ex quo totum corpus compactum

vinculis charitatis. Id est per fidem et charitatem que iungunt et faciunt membra christi secundum suam subministrare.

Tonnerum per omnem iuncturam

exhibere. non solum voluntate. sed secundum quod unumquodcumque membrum potest operari.

Subministratio corporis. secundum

operationem in mensuram vniuersitatis

augmentat illos qui sunt corpus

cuiuscumque membra. Augmentum cor

tendens. Id est illos qui non sunt edificati in suam societatem. et hoc totus ex dilectione

quo peracto. et mensura eratis.

Poris facit. in redificationem sui

non obsecro ut prius. Quasi precipio

in charitate. **H**oc igitur dico et

Sub testimonio dei. et a te fisi

testificor in domino. ut iam amplius

et iustus

us non ambuletis sicut et gentes

et scilicet quia transitoria amant. que suggerit sensualitas.

ambulant in vanitate sensus sui:

a tenebris

tenebris obscuratum habentes in

naturae. et sine spe immortalitatis. sed a deo

qui est vita anime. quia deus desiderat eos

tellectum. alienati a vita dei per

quia ignorantiam dei. permanent sed quia

predicationi oculos clauserunt

ignorantiam que est in illis propter

alii duricium. etiam sed pro sua turpitudine

de futura vita.

ceciditatem cordis ipsorum. qui de

per voluntatem.

sperantes semetipsos tradiderunt

fornicationem. Et deinde tradiderunt se. et ut

nihil omnino quod immundus sit pretermiserit

impudicicie. in operationem im-

perit in vehementi et insatiable desiderio. et vel et

se de alio vicio. et alii avaricia.

mundicie omnis in avariciam.

gentes ita ambulant

nos autem non ita didicistis chris-

tandum esse. et eius predicationem intellexistis.

vel eum interius loquentem ita audistis quod suis

edicti veritatem

stum. si tamen illum audistis: et i-

ipso edicti estis sicut est vita in chri-

tate. et hoc deinceps deponatis vel deponere.

non secundum substantiam. sed secundum con-

uersationem.

sto ihesu. **D**eponere vos secundum pri-

stinam conuersationem veterem

precepit hoc ceteris quod creaturam agnitorem dei postquam peccato despuit. et eadem reno-

natur ut incipiat illa imago ab illo reformari a qua formata est.

Qui secundum deum. Conceptum enim in utero virginali ope spissantem

de semine mulieris sine

semine viri. Non nouum fu-

it. Non biere. Non uir

faciet dominus super terram

Mulier circumdabit vi-

rum gremio veteri sui

vel. **S**ecundum

deum. ad imaginem

dei creaturam in iustitia et sa-

ceritate. quod peccato per

dedit.

Dropter quod

deponentes. Ere

qtur p[ro]ies veteris et no-

uibus.

Clum primo.

Eti[am] gentili. quod ibi

propter predicione omnius bona prestans

deum creatus est in iustitia et san-

ctitate. quod non perfectus est

et quia vecus depo-

nendus est

et citrate veritatis.

Dropter quod

deponentes mendaciis loquimini

ni veritatem unusquisque cum pro-

qua quis homine quod decet. Subseruendo.

ximo suo: quoniam sumus iniuste-

s. Quasi iniurias tolleremus. quod vitari non

potest. Sed de ira ne rematis ad actum peccati

ipsa non duret ad occasum solis. et vobis de pre-

teritus peccatis. quod est penitentia.

et vi

membra. **I**rascamini. et nolite pec-

terius peccare definitu[m].

et splendor rationis. vel deus ne per iras

quasi per montes interpositos obscuretur vobis

care. **S**ol non occidat super iracu-

t. Si quis etiam irritat. quod est temptationis dy-

abolit. et perseverando in ira

diagram vestram. **N**olite solum da-

re dyabolo: **Q**ui furabatur: iam

et aliquo dolo quid auferat

non furetur. **M**agis autem labo-

ret non solum per ieros. et non prava opera

luci

manibus suis. et quod bonum

non tantum vnde vuat. sed etiam

est: ut habeat vnde tribuat necesse

est vel ti. et etiam

sicut patientibus. **O**mnis ser-

mo malus ex ore vestro non pro-

cedat. **S**ed si quis bonus est ad

quaestus bonus multiter dicendum. et ita o-

portuna et circumspecte procedat. et id est. ut sic

gratus audiatur

edificationem fidei: ut det gratia

gaudet. **N**olite locum dare. **A**ng. in psal-

lx. **D**uo sunt portae quae

bus dyaboli intrant. cu-

piditas et timor deter-

rensis. **E**st de in p[re]tria

versus deus intrat. Il-

li sunt claudentes. isti

aperiend[e].

Omnis sermo

xx. **A**mbio. In diu-

nius ratione. **S**ermonis

rum servitus. non

quod patet. sed fili-

tem in regno ch-

aliqua parte puritas eius debet maculari.

Et nolite credere. Per inobedientiam predicatorum veritatis. quod est spiritum sanctum contristare quantus ad vos. Quod non debetis in quo vos quasi cera signati estis. eius imagine vobis relicta. vel estis signati. id est. vel discreti a malis.

Nolite credere spiritum sanctum. **A**ng. Spiritus sanctus in se immutabilis sed in sanctis facit gaudere de profectibus aliorum. tristari de lapsis. quod venit ex charitate quam facit. et ideo dicitur contristari. quia hoc facit in suis.

Verbi de scire q̄n sci
re facit. et reprobare ab
operibus q̄ valde bo
na fecerat. q̄ nos facit
reprobare c̄ bona op̄a
fecerimus.

**Omnis ama
ritudo et ira Amb**
Hec etiam si sunt ac
cedentib⁹ causis. tñ tē
peranda sunt.

Blasphemia.
Ang. Et per quā de
ipso deo falsa dicunt.
Et ideo peius est blas
phemare q̄ peiergre
q; peierando falso rei
adhibetur testis deus
Blasphemando de ip
so deo falsa dicitur

C. V.

**In odore sua
uitatis.** August. Si
christi mors do fut su
quis odor. q̄ morte ei⁹
liberet acceptit. Nō q̄
peccauerūt q̄ illū cruci
ficerūt. S̄ nō est ita
q̄ iniuste iusta occide
rit. Qui p̄is ē suav
itate oblat⁹ ē. sicut et
iudas qd h̄t nisi pec
catum i tradēdo xp̄m
Nisi in se traderet xp̄s
nō ei traderet iudas.
Tradidit iudas xp̄m
tradidit se christ⁹. q̄
ille agebat negocium
sue vēditiōis. iste n̄c
redēptōis. Ideo. ille i
p̄e dīlīq̄uit. hic miseri
corditer egit.

Avarus. Avari
ciam ydolatrie equat
q̄ illū auaz significat
cui⁹ deus numus est.
vel q̄ res dei quas de
us vult seruire indigē
tibus usurpat sibi et re
condit. et deo p̄fert.
sicut ydolatria dei ho
nificetia.

Amb. Vel Aua
rus est adulter. q̄ sibi
res alienas usurpat. i
alienā uxorem.

**Inanibus ver
bis.** Vēs eoz ratōes
sunt mania yba fructu
vacua ad suplītia tra
hentia.

Fructus autē
hōmī autem op̄a sūt
fructus et op̄us lucis
**Eti justitia et ve
ritas.** Vel justitia et ve
ritas. sūt partes boni
tatis. Et est sensus. In omni bonitate et pro id ē. iustitia et veritate.

Redarguite. Ut alibi ait apostolus. hoc agite. vt foris terribiliter
personet in crepito et intus lenitatis teneatur dilectio. Duo coniungunt ut
sc̄z non cōcēt consentiendo et redarguant. His ē duobus modis non te
maculat malus. si non consentis es̄i redarguis. Utrumq; complexus est a
postolus dicens. Nolite communicare. nolite consentire laudare et appro
bare.

Ect s̄ dictis et factis mordacib⁹. Subitus su
ros. q̄ que est si minor sublimatur s̄ de ira venit
**Omnis tamāritudo et ira et indi
gnatio. et clamor et blasphemia**
q̄ quis illis pressis. poterat malum in corde te
neri. subdit. s̄ cordis
q̄ p̄niciē possent prestare s̄ in deum et sanctos
collator a vobis cum omni malo
s̄ partes noui hominis prosequitur. s̄ lar
gi de facultatibus vestris.
Estote autem iuuicē et benigni
affectu et compassione mētis. s̄ Es̄i non est
quod dent. s̄ in vos commissa. alioquin deus re
petit dimissā sicut in euangelio de seruo neq̄ legi
misericordes. et donantes iuuicē
sicut et deus in christo donauit
vobis.

C. V.

Et quia deus donauit s̄ nūc
Estote autem
in iuuicē vobis condonando. s̄ tūc filii charissimi
imitatores dei sicut filii charissimi:
s̄ operum exhibitione. Non solū condonetis s̄
s̄ ponentes alias pro fratrib⁹ op̄us est. s̄ ita
s̄ncere et ambulate in dilectione. s̄icut et
christus dilexit nos: et tradidit se.
s̄ dum inimicus est spiritus collaphis. et huius
modi
metipsum pro nobis. Oblationez
s̄ dum oculis in cruce. s̄ quia pro iusticia occi
sus s̄ de quo dicebatur in lege.
et hostiam in odore sua uitatis.
s̄ cum liberis a viro. s̄ incontinentia ad libidi
nem pertenens. quocunq; modo fiat.

Fornicatio ante et omnis immū
s̄ immoderata cupiditas habendi.

s̄ nec suspirio sit in vobis.

**dicia aut et auaricia nec nomine
tur in vobis.** sicut decet sanctos
s̄ ve in oculis ampliabit. s̄ ve in blanda verba
aut turpitudo. aut stultiloquium.
s̄ que a stultis curialitas dicitur. que risus moue
re solet. s̄ ad vilitatem. s̄ quamvis magno la
bore agatur
aut scurrilitas que ad rem non p̄
nominetur in vobis
tinet: sed magis gratiarum actio.
s̄ mentis ratione. s̄ quod scripture inde dicunt
Hoc autem scitor et intelligentes
et omnis fornicator aut immun
dus. aut auarus quod est ydolo
rum servitus. non habet heredita
s̄ quod est patris et filii.
s̄ ita hoc
tem in regno christi et dei. Nemo

promittens impunitatem ex misericordia
dei. vel predicans naturalia vt pseudo. qui bona
dicunt et non faciunt
Vos seducat inanibus verbis.

Dropter hec enim vēit ira dei in
dyaboli de quibus diffidim⁹. vel qui diffidū
filios diffidentiq;. Nolite ergo es̄i
similes. Et ideo non mirum. si tunc hec ma
ci participes eorum. Eratis enim
per ignorantiam peccantes.

aliquando tenebre. nunc autem
ex discreto bene operantes. et iustificati per
fidem et baptismum. et filii dei per adoptionē qui
est lux vera. s̄ non in vobis. Et ideo. Id ē
vite vt filii dei bonorum operum gressu sancte et
immaculatae.

lux in domino. vt filii lucis am

s̄ qua hec opera sunt lucis

s̄ vel cum s̄. s̄ vivere

bulate. Fructus autem lucis est in
ve boni in vobis. s̄ proximis quod iustum
est facias. vt vera loquimini

omni bonitate et iusticia et verita

s̄ ambulare p̄nus probantes et ratione discernentes.

s̄ quasi opera vestra uta sint circumspe

cta vt beneplacent deo.

et probantes quid sit beneplaci

s̄ vel filii lucis ambulare. s̄ vt cum bonis sit
pars malorum s̄ a malis corde disiungamini no
corpo.

tum deo. et nolite communicare

s̄ vel olorum

operibus inserviosis tenebrae:

s̄ non negligentes in contigendis vestris. s̄ leni
tamen animo. s̄ nolite communicare. s̄ non co
muni. nec debetis

magis autem redarguite. Que

s̄ id est. in cogitatione s̄ in hoc apparet. q̄ ut
pia s̄ loco non palam

enim occulto sunt ab ipsis: turpe

s̄ non solū facere. s̄ prescribi mali s̄ vel eti

est et dicere. Omnia autē que re

s̄ ob illuminatis s̄ sanctis et bonis hominib⁹
qui filii lucis. s̄ id ipsis q̄ mali sunt s̄ ante

ne scuntur

danguuntur. ta lumine manifesta

s̄ malū prescribit. s̄ vel eti s̄ Sic s̄ per co

missionem et penitentiam

tur. Omnia autem quid manifesta

s̄ in lumen vertitur. quia bonum est q̄ peccatum

per penitentiam et confessionem man. sefetur.

s̄ id elicet. quia sit lumen quod manifestatur.

statur lumen est. Propter quod

s̄ spiritus sanctus per me s̄ qui to. pes et nesci

te in peccatis s̄ oblitus dei

dicit: Surge qui dormis et exur

s̄ a futura damnatione s̄ hic per fidem et in fa

turo per sp̄m. s̄ Qui est sol iusticie

et mortis: et illuinabit te et xp̄s

s̄ quia prodest redargueret s̄ quo moderaminc.

Clidete itaq; quomodo caute am

s̄ uiendo et redargendo s̄ indiscreti

bulitis. Non quasi insipientes s̄

s̄ scilicet et in omnibus prouidentes. s̄ preparan

tes oportunitatem seruendi deo et vacandi diui

nis. quod necesse est. quia hodie sunt mali hoies.

vt sapientes. Redimētes tempus

s̄ id est. in hac vita multa occurunt impedimenta

s̄ q̄ mali dies

quoniam dies mali sunt. Propte

s̄ inconsiderati s̄ Sed que

rite quid deo placeat

rea nolite fieri imprudentes: sed i

s̄ vt omnia cum modestia agantur

telligentes que sit voluntas dei.

bare. Et quia parum
est non consentire ad
vit. Magis autē redar
gu. i. reprehendite cor
ripite coercete. Et ē se
sus. Non sitis consen
tientes malis approbā
do neq; negligētes in
arguendo. Neq; sup
bientes insultanter ar
guendo.

Omnia autem

querere. Sed redar

guenda sunt. quia sic

manifestātur lepe per

confessionem et penitē

tia. et ideo arguendū

est. quia qđ sic manife

statur. vertitur ī lumē

Vel illi mali manife

stantur sibi ipsis q̄ ma

li sunt. et ideo arguēdi

quia sic incipiunt ē lu

men. Vel redarguite

omnia autē. Omne

enim quod manife*i*.

malus cum sibi inno

ficit esse malus. lumē

est. i. per penitentiam

incipit converti in bo

num.

Lumen ē. Id ē

non ambiguum. nec

potest excusari. quod

palam dictum est.

Surge. Per co

missionem et exurge

per satisfactionem.

Redimētes

tempus. Ut quod

minus fecisti in uno

tēpore restituē ī alio

dimidiant. alij enim dimidiant.

alij implent dies. alij

nec incipiunt. i. alij mo

riuntur ī egypto. alij

in deferto. alij in terra

sancia. nec mirū si mi

nus fecisti. quia mali

dies nec possunt omnia

agi pro libitu.

Dies mā. Pro

malicia et miseria ho

minum dicuntur dies

mali. Leterū dies isti

quantum pertinet ad

spacia horarum ordina

ti sunt. ducit enim vi

ces. agit tempora. ori

tur enim sol et occidit

transeunt tēpora. Cui

molesta sunt tempora

si homines sibi nō sūt

molesti. Dicuntur er

go dies mali vt dixi p

pter miseria homī et maliciam.

<p

aliquid acquiris. Sic spēdis numos ut emas tibi aliquid. Sic perdas de tuo. ut emas tibi quietem. Vñ si quis vult tecum iudicio contendere et tunicam tollere: dimittit et pallium. ut habeas quietū cor. ne perdas temp⁹ vacādi deo. et q̄ vult te auocare dāno et litibus.

Subiecti inī

cem. Amb. Non solum auditorē platis. sed etiā plati subditū i charitate eis seruēdo et humiliiter curam gerendo. Nā et si dignitas maior est. admīstratoria tamē ē. Vñ apł. Dīn me sernum feci. Est h̄ maior salua tñ dignitatem seruire. sicut minor est h̄i liter obediens. Et autem tā maior q̄ minorum ordinata subiectio dī ce in casto timore xp̄i. q̄ humilitate mādauit.

Mulieres. buc

ulq̄ cōter de morib⁹ egit. nūc quedam singulis ordinib⁹ suadet. **Nō habēte macula neḡ ruga.** Quia per actōne bonam mūda est a macula. et per spem tēla ad supna. pindē vestis e⁹ in monte tanq̄ nū de albata effusit. q̄ significabat eccliam oī macula pccī mūdatā. q̄ christi ligno crucis extēsionem extēsa ē a ruga et desiderio ad celestia.

Nō habēte macula neḡ ruga. Nūc. m. a. r. led ut sit scā. Hic per bona opa. **Et immaculata.** abstinētia māli. Vel tūc sancta per gloriam. imaculata p̄ corruptōis remotionē. Sicut christus fudit sanguinem. ut lauāt maculam ecclesie. et excedit se in cruce. ut tollet rugam. Sic et viri si opus est debēt mori p̄ saluāndis vroxib⁹ et verbo vigeas instruere. ut exhibeant eas deo.

Nō habuit car. sit. odio habui. Qui manūtētē sine corpo remon corporis sed corruptōis et pondus ci⁹ odit.

Sicut et christus ecclesiam. Ita faciat vir de vrore. q̄ caro ei⁹ q̄ sic et christus nutrit ecclesiā cibo corporis sui. et sonet spiritualib⁹ induimenti preceptorū virtutum et honorum operum.

De carne. Augustinus. In genesi dicit adam. Hoc os de ossib⁹ meis et caro de carne mea. Sicut euia de adam facta traxit ab eo carnem et ossa. ita nos a christo instituti. ali⁹ sumus ut ossa robusti. ali⁹ ut caro infirmi. ex carne eius. i. qd simil infirmitatis. quā habuit in homine. Propter bōnū

vendum quantum dilexit ecclesiam. est scriptum in gen. Relinquet christ⁹ homo patrem. formam serui accipiendo. matrem. i. linagogam. et qua carnaliter ortus. et adhēredit. i. sociabit se ecclesiē. et duo. i. christus et ecclesia erunt in una voluntate. et una caro. hec verba primi hoīs ē dicit genesis. Christ⁹ vero in euāgeliō dicit ē dīcū inquit. Non legistis. q̄ qui fecit ab initio mal. et q̄ fecit eos.

Et dixit pp̄ b̄ reli. Et scias pp̄ extasim soperis. q̄ p̄cessit i adā in q̄ angelice curie inēfuit. Et enī dīmītē tanq̄ prophetam dicere potuisse. Una caro xp̄s et ecclesia. q̄ ap̄d deum. per carnē particeps nōst̄r factus est. Vñ ē christus caput et corpus quasi iteger vir. q̄ et femina de viro facta ē. et ad virum pertinet. Reliq̄ xp̄s patrem. q̄ non i ea dignitate apparuit hoībus qua ē apud p̄m.

Sacramentū. hoc magnum zc. Et ne aliquis putaret in viro esse et vrore secundū vtriusq̄ natūlis sexus copulationē corporalem q̄ mixtio nem addit. Ego dico in christo. et ec. Secundū hoc ergo q̄ i christo et ecclesia accipitur quod dictum est. Qd iam duo sed una caro sunt. et quomodo sponsus et sponsa dicuntur sic caput et corpus. Si ne ergo dicat caput et corpus sine sponsus et sponsa vnum intellige. Fit enim ex duob⁹. quasi una quędā persona salicet ex capite et corpore ex sponsō et sponsa quam vniūtatem miram et excellētem commendat ysaias in quo christus loquens ait. Sicut sponsō alligavit michi mitram. et sicut sponsam ornauit me ornamento. huīus spiritualis unitatis sacramētū fuit illud quod in genesi dī vniōne pugnij ad līam dicitur.

Ecc. VI. **Tanquam subiecti**

Alij obedite parentibus vestris et in domino.

Et debetis. q̄ quia. q̄ quia preceptum legis. q̄ honore patrem est ei reverentiam exhibere. et necessaria subministrare.

Hoc enim iustū ē. Honora patrem tuum et matrem tuam quod est primum mandatum. in promisio. q̄ hoc vt. q̄ in presenti in carnalibus et spiritu aliib⁹. q̄ in eterna vita.

sīde: ut bene sit tibi. et sis lōgei⁹

Primum mandatum. Inter mandata que ad hominem in secunda tabula. Ad duo nāq̄ precepta charitatis dei et proximi pertinent decalogus. Ad primum preceptum dei tres corde pertinent. i. tria mandata. quia deus trinitas est. Ad alterum vero preceptum scilicet proximi septem corde. i. septem mandata. Et illa tria ad dīmītē pertinentia in prima. Et alia septem ad proximū i. secunda tabula scripta erant. Inter quē hoc merito primum. quia sicut deus principaliter principiū est hominis. sic p̄t sc̄ario.

Luius mandati addi
tur promissio quod n
est in alijs.
Serui obedite
Ioh. Iug. iobanem.
Seruitur caput ex peccato
prima ei seruitur causa
peccatum est. ut ho
mo homini condicio
ni vinculo subderet
qd n fuit nisi deo in
dicare apud quem n
est iniquitas. et nonit
dulcetas penas meritis
distribuere deliquer
tum.

In simplicitate.
Libraz facit seruit
timore sub dolo sed fi
deli dilectione. donec
transeat iniquitas. et
ois evanescat pias.

De cetero. Id
specialia precepta qui
bus admouit singu
los ordines. In coi nunc
admonet oes. Hucus
q; vos riuia ibo et ope
re iam deinceps in fa
turo in reliquo tpe

Mundi recto
res. Non q regunt
mundus q; pstat ex celo
et terra. Sed mundus
peccatores dicit. De q
alibi. Et mudi ei n
cognovit. Talem mudi
illi regit ptra q; ha
bem ppterias inimici
cas. q; q patim hoi
nes iportunos illi fac
unt. Instigant enim
et inflamant illos et ta
q; rala sua mouent et
velut organa tangunt
Contra illos habem
occultam luctam ad
quam nos armat apo
stolis.

Tenebrarum.
Ne putentur demo
nes hinc invisibilis
mundum regere sub
p; quid nomine mun
di intellexerit tenebra
rum barum. id est. pec
catorum. quasi non do
minantur demon es
mundo qui constat de
celo et terra. sed pecca
toribus.

Contra spuialia.
Qua timidi hostes
quia spiritales et inui
sibilis et quia nequam
et non pro parva re. s
pro celesti hereditate
tolleida pugnat. Ut
celestia dicit virtutes
in quibus pugnani demonum patimur. Vel spiritus nequam sunt in cle
stibus. id est. in hoc in inferio et aere. Ipsa enim quasi equites pugnant in
equis hominibus. Equites ergo occidamus. equos possideamus

Tfundatus i; viventium
super terram. Et vos patres
quia sic legem non custodient. In tra enim ne
mo agnoscat quid sit veile
nolite ad iracundiam prouocare fi
t oum puer sunt. ne legem contemnant
lios vestros: sed educate illos in
verborum. i; verberum. ut proficiant in re
bus domini.
Serui obedite dominis carnali
reverentia. quod et filii i; quod servos
est. i; vt siue ostendunt extra sic sit in voluntate
vestra. vt si non potestis a domino liberi fieri libe
re servari.
Tbus cu timore et tremore. i; sum
i; obediretis. quia ipse hoc precepit ad conserua
tionem humilitatis
placit cordis vestri sicut christo
i; obedire dico non ad eum. id est videmini. sicut
illi qui querunt hominibus placere
non ad oculum seruientes quasi
hominibus placentes: sed ut ser
sum christo tubente seruis. non homini seruis
et ad christo
i; christi facientes voluntatem dei
ex animo. cum bona voluntate ser
sum dominis vestris. i; vt in eo poteus seruire vos
deo et non hominibus contum
uentes. sicut domino et non homi
nibus. sicut quonia et unusquis
q; quodcunq; fecerit bonum: hoc
i; non enim minus recipier seruus q; liber
percipiet a domino. sive seruus si
i; similia in bona voluntate
ue liber. Et vos domini eadem fa
si seru peccat non solu rebrea
cite illis. remittentes minas: scien
tes quia et illorum et vester dñs e
i; q; deus enim iustus index causas discer
nit non psonas. Ideo quia mensura quis mensura
raverit eadem remeiterit ei.
in celis: et personarum acceptio
non est apud deum. De cetero fra
tis contra bellum dyaboli. i; in auxilio domini
tres confortamini i; in domino et
qui dat potentem virtutem pugnare volentium
i; ita debet confortari.
in potentia virtutis eius. Et indu
i; virtutes.
ite vos armatura dei: ut possitis
quia ex occulto molitur mala.
stare aduersus insidias dyaboli.
neccesse est vt stetis. quia i; vicinum est bellum
non contra homines qui visibles et fragiles. vel
contra illa via. ratione. que sunt ex carne et san
guine
quia non est nobis collectatio ad
uersus carnem et sanguinem. sed ad

versus mundi rectores tenebrarum
i; contra spirituales et nequam hostes.

baruz contra spiritualia nequitie
quia tales hostes et de tan
ta re.
Tin celestibus. Dropterea accipite
qua deus suos armat. i; quia aliter non pos
setis i; malis.
armaturam dei. ut possitis resistere
i; hac vita ubi temptation i; prosperis vel ad
uersis i; virtuti
re in die malo: et in omnibus per
bus i; quia armatura dei est necessaria. i; virili
et quotiens provocamini
fecti stare. State ergo succincti

i; id est. vere propter christum
i; vel charitate

lumbos vestros in veritate. et indu

Aug. iusticia cuius ins faciendo sit lorica. ne pa
tent locis hosti i; ne tangat terra. qui predicat
ti lorica insticie. et calciati pedes i;

i; id est. vt suis preparati ad predicandum euangeli
um vel ad complendum precepta eius.

preparatione euangeli pacis. In

i; prelustr i; fidem rerum quas non videmus.

omnibus sumentes scutum fidei:

i; omnes situatis i; dyaboli
in quo possitis omnia tela nequis

i; que de vicio in vicinum incidunt. i; spe

eternae salutis gaudentes

similigne extingui. Et galea sa

i; que deo spiritus sanctus

latus assumite: et gladium spiritus

i; ad ferendum hostem i; per omnia que oran
da sunt

quod est verbum dei. Her omne

i; et cum admiratione petendo.

orationem et obsecrationem. oran

i; non horaret i; non verbore sed mente

tes omni tempore i; in spiritu. et in

i; solliciti i; et scilicet omnibus virtutibus

instent. i; non remisse

ipso vigilantes in omni instantia

i; vigilantes i; facia

et obsecratione pro omnibus san

i; sanctis i; a deo sequenti

bulatio obtundat

ctis et pro me: ut detur mihi sermo

i; verbi mei: i; ita ut i; libere line impedimen
to notificem illud mysterium

in apertione i; oris mei. i; cu fidei

i; notum facere mysterium quan

i; que nec pro catenis celo a legatione mea

i; nunc rome

gelij. pro quo legatione fungor i;

i; positus i; cum fiducia i; Euangeli prede
cando.

i; inter mala oia

catena ista: i; ita ut i; in ipso audet a p

i; ne auditis tribulationibus mouerentur: dicit

i; tubicu omnia eis notificare subdens.

ut oportet me loqui. Et autem et

i; circa: quia multe erat ei tribulationes: que qua

i; circundabant. vel ideo certa: quia interiora non

i; tangebant.

i; vos sciatis que circa me sunt. quid

i; constans sim: inter illa

agam? Omnia nota vobis faciet

i; vt bene audiatur hunc commendat i; Ideo cu

i; audite i; meis in fide

i; tithicus charissimus frater: fidel

i; in his que sunt domini

minister in domino. quem misi ad

Succetti lum
bos. Id est carnales
concupiscentias cingu
lo castitatis frenantes
non simulatorie. sed
in veritate. vel per cha
ritatem.

Calciati. Mar
dicit apostolos cal
ciatos sandalijs vel so
leis ut neq; pes sit te
ctus nec nudus ad ter
ram. id est. ne occulte
tur euangelium. nec
terrenis commodis in
natur.

Pedes. Id est.
affectiones sunt muni
te virtutibus. ne a vi
cij pugant. vt ita sunt
parati ad praedicandum euangeli
um vel ad compleendum precepta eius.

Scutu fidei.
Augustinus. Fides est
scutum sub quo tuta est
iusticia. sicut sub muni
mine omnium virtutum.
Quod protegit
ante oia arma. quod
prius impugnat dyabolus.
Unde prima
petit campum dubia
sub fronte duelli. Pro
gnatura fides.

Et galeam. Ga
lea est talus eterna cu
ius memoria mentem
obnoluit ne deficiat.

Et gladiu spu
Augustinus. in psal
mo. clxix. Verbum di
gladiu bis acutus
docens de temporali
bus et eternis. Illud
consolationem in ve
teri. istorum perfectio
nem in nouo testame
to promittens. Quod
enim temporaliter no
bis promissum est ad
vnam partem gladij.
Quod vero in sepiet
n; ad alia partem gla
di priuet. Nam ideo
duo testameta dicunt
quia vetus terrena p
mitit. nouum eterna
de hoc gladio domin
nus ait. No veni mit
tere pacem sed gladiu
ste gladii vere acu
tus est. quia eum quem
ferit a mundo dividit.

Gin spu. Orat. q
munda conscientia et inte
gra fide orat. In car
ne orat. qui pollutu mente ite peccatur. non casu sed de proposito.

Gin apertione. Id est.
vt aperte possum referare mysterium euangeli.

i; secreta incarnationis et passionis. Ne pressura tribulationis ipsa

ad philippenses

C

I

formidine acumez dō
criterne obtundat.

Pax fratribus
Pace oportet eis q̄ est
ianua dilectionis.

Philippenses
sunt zc. Qui accepto
verbo predicatoris ab
apostolo firmati in fide
fuerūt: nec p̄sando a
postolos receperūt. vñ
eos laudat apl̄s. Ibi
paulo per epaphrodi
tū aliquā substantiaz
romā miserāt: q̄ē cū
bac remittit epistola i
qua cū p̄s non p̄t
mūt eos p̄tra duplex
bellum tribulatoꝝ. et
pseudo p̄dicatoꝝ. vt
oia pro cb. isto sustine
ant aduersa cauz būli
tate sicut christ̄ fecit: et
legalia a p̄sando nun
q̄ recipiant. his nec se
apl̄m nosat: q̄ nunc
de eo minus vel cōtra
eum senserant.

C. **I.**
Paulus. No
re solito salutatōnem
p̄mittit. Deinde grās
deo agit. p̄eis. iplo: aſ
eis maiora bona vt et
i virtutibꝫ crescentes ad
pfectōes perueniant.

Deinde ad patiētiam
tribulatōnum moneret
exēplo sui et christi. po
stea vt caueat a veritu
tis p̄sando aplo: tan
dē admonitionē mora
lez iterterit. et p̄e finē
de grā quā sibi romā
p̄ epaphroditū miserāt
gaudere se dicit.

Thimotheus
Hūc apponit: q̄ cum
missus erat ad illos. p
pter h̄ eum quodāmō
cōmēdās vt eadem q̄
scribit: q̄b eo bene rea
piant.

Serui. Seruos
dixit: vt et ipsi p̄ domi
no ferant dura libri
sti. vt contra p̄sando
stent.

Aug. Sicut duo
sunt tiores. sic duo ser
uitutes. q̄ faciunt duo
genera seruoy. Est ei
timor q̄ē pfecta cha
ritas foras mittit. Est.
et seruitus siml̄ cum co
foras mittēda. Est eti
am timor cast⁹ perma
nēs in selin selli. cui adiuncta ē alia fuit⁹ non madens in eternū in domo.

Lum episcopis. Episcopos p̄sbiteros dic: nō ei plures ep̄i vna ci
nitate. neq; p̄sbiteros itermitteret. vt ad dyacones descederet. Et siq; p
dyacōes maiores. q; scōs mōres. q; mōres sumit. ad būilitatē initiat. q; et
hos būnecit. osidit aliquē nō eē adeo pfectū. q; nō indigeat admonitōe

Gratias ago. Agite q̄ agitis. q; talia vñ deum laudo.

vt meram vobis dicat veritatem.
vos in hoc ipsum vt cognoscatis
que circa nos sunt: et cōsoletur cor
vt per pacem manebunt in charitate. que est ex
da vestra. **P**ax fratribus et chari
tas cum fide a deo patre nostro:
et domino ihesu christo. Gratia cū
omnibus qui diligunt dominum
vt ad similitudinem sponse que nō admittit cor
ruptionē. In integritate fidei. vel i vita eterna
nostrum ihesum christuz in incor
ruptionē AMEN.

Epistola ad ephesios explicit.
Argumentū in epistolā ad phi
lippenses incipit.

Philippenses
sunt macedones. Di
accepto verbo verita
tis perstiterunt in fide: nec recepe
runt falsos apostolos. Nos col
laudat apostolus: scribens eis a
roma de carcere per epaphroditū.

Argumentum explicit.
Epistola pauli ad philippenses
incipit.

C. **I.**
Apoloꝝ et thi
motheus serui ihe
su christi omni
s baptismate sanctificari
et operante christo et vel
fundatis in fide christi.
qui dei et hoīe credūt.
bus sanctis in chri
sto ihesu. qui sunt philippis.
Id est et **Q**ui eorum bonum pariter optabant
et maioribus et minoribus. vel cum illis scribit.
Et et remissio pccōwz.
cuꝝ episcopis et dyaconibus **B**ra
t̄ tranquillitas mentis et reconciliatio ad deū.
vobis et pax a deo patre nostro et
et omnium. cuꝝ nū omnia bona omni
bus accidunt.

Dño ihesu christo. Grās ago. deo
priuato beneficio. Qui mihi facit quod ro
lo in vobis. q̄ quotiens vestri memor fio. q̄ quod
vnḡ sum. q̄ cōgris temporibus
meo i omni memoria vestri. semp
t̄ habuīt
in cunctis orationibꝫ meis. pro
p̄ealans vel subdant. q̄ non tristis de culpa
omnibus vobis cum gaudio: de

vt perstetis depiecanſ. q̄ gaudiō deo habito
q̄ tua vobis communicasti muchi in fide. et
precationem faciens super cō
operibus euangelii que est.
cōfessione vestra in euangelio xp̄i
conuersatione vestre. et idco amodo magis stan
dum.

a prima die vsc̄ nunc: confidens
q̄ non in vobis.

qui cepit in vobis opus bonum p
cooperans q̄ quod operando incipit. q̄ vsc̄
ad finem vite quo deus videbitur

ficiet vsc̄ in diem christi ihesu.
aliud non debuit sentire de tam bonis

Sicut est mihi iustum hoc sentire
pro omnibus vobis. eo q̄ habeā
in intimo affectu charitatis q̄ non in solis labiis
q̄ qui compatiunt mihi
vobis in corde et i vinculis meis. et
contra impugnantes q̄ infirmorum in doctrina
in defensione et cōfirmatione euā
vt in futuro sitis socii. setā mōres
gelij: socios gaudiū mei omēs vos
pro omnibus ideo precor: quia cupio vos om
nes esse in vinculis christi. vt a chusto diligami
ni quasi eius viscera. et inde test.
esse. **T**estis enim michi est deus:
q̄ quanto affectu.

quomodo cupiam omnes vos in
etiam.

visceribus ihesu christi. Et hoc oro
vt charitas vestra magis ac magis
crecat. q̄ vt sciāt in quibus diligere deū et
proximum debeant: et cum scientia: habeant sen
tūm: id est: memoriam et animaduersionem in om
nibus rebus.

abundet in scientia. et in omni sen
su: vt probetis potiora. vt sitis sin
q̄ in vobis. q̄ ad proximum et hoc perseve
rantur vsc̄: Id est finem vite

ceres et iune offesa in diem christi
non solum sine malis. sed pleni fructu: id est
operibus que sunt fructus iusticie que est habitus
anumi. Et hoc q̄ non viribus vestris

Repleti fructu iusticie per ihesuz
vt per hoc transiunt in gloriam eternam. vnde
deū laudetis

christum in gloriam et laudem si
quia dixit se cupere hos fore socios gaudiū sui
ideo quid profecerit predicatione eius inlinuat: q̄
charis.

Scire autem vos volo fratres.
vt exteriorum vndiq; me circundans abundan
tia passionū: vel tao circa: q̄ nō ad interiora p
tingunt: q̄ ad detrimentum. vt mali intend
quia que circa me sūt magis ad

pfectum euangelij peruenierunt:

ad pfectum: q̄ utilitas vinculorum appetet
in christo: qui propter vincula plus annunciatur
vel vincula ipsa quod essent in christo: id est
q̄ propter euz vincens eſcum non p̄ alio criminē

ita: vt vincula mea manifesta sie
vbi mōres pueniunt

rent in christo. in omni pfecto. et

Quasi dicat. Cum ita sitis pfecti: perseverate. et canete. ne tribulatōes in
stantes hanc vestram diminuant perfectionem. Et exēplū mei respicite.

Vit vincula mea zc. Hiero. Quia nanc patienter q̄libet mala
sustineo. patet non eē leculs fallitatis q̄d in me insta vindicta percellat. Et
quādam veritatis virtutem quā sustinēdi fortitudo magnificat.

Vel de vinculis meis loq;banꝫ. vel p̄dicatoꝫ indicabat i oīb pfectis.

Dicasteris. Vel
vestra communia feci
stis in euangelio exalt
ādo.

Confidentis. Q
deprecor ut steti. et cō
fido hi p̄ fieri a vob
qd̄ precor non aliud
videte ne frustra cō
fido.

Vel In vobis
p successionē. vsc̄ ad
cōm iudicii diem.

Deficiet. Au
gustinus de gratia et
libero arbitrio. Quia
ipse vt relimus opat
incipiens: q̄ voluntibꝫ
cooptatur p̄ficiens

Sicut ē mihi.
Ita grās ago. dep̄g.
cor et confido. sicut iu
stū est sentire. i. ita vel
le. Et exponit causam
eo q̄ habeā vosi cor
de line vinct⁹: sciens
vosi q̄ vinctos. sine
desēdēs euāgeliū. qd̄
et vos facitis.

Cupiā omnes
vosi vulte. Id est
intimo amore christi.
vt ab eo perfecte dilig
garni. et eo effectu
diligatis deū et p̄cōs
q̄ christus qui animā
posuit.

Verferat ad id qd̄
supra dixit se deside
rare eos et socios gaudiū
sui. et detinat q̄no
et amore christi. non
būano. et p̄cipes ha
beat in deo.

Cit p̄betis po
tiora. Iterū crecat
charitas via i sc̄iaꝝ vt
p̄bare et discernere sc̄i
atis si solū mala et bo
na. si etiā in bona q̄
sunt potiora. vt p̄p
bat̄ez sitis sinceres i
vob sine opibꝫ com
petōis. et q̄sit ad proti
mū sine offensione

Repleti fructu
Id ē mercede iustic̄
adeo vt sitis gloria et
laus deī. vt p̄ vob di
catur. mirabilis dens
in sanctis suis.

Scire autem.
Hacten cōtēr locū
inde ponit sp̄ealit q̄
tolerātia suadēt. p̄
vob grās ago. cōfi
do. Vos aut̄ vosci
sue per vitam su

que. Veritatis quidā an
occidit. et enā gelabat qu
alib̄ regnū celo
sue per vitam su